

Obrana proti výsadbám

Plukovník Jaromír Žitek

Systém velení a způsoby likvidace vojenských výsadbů

Při řešení tohoto úkolu vycházíme z předpokladu, že taktické a operační výsadky bude nepřítel vysazovat v souladu se situací na frontě a s celkovým zámyslem operace někde v týlovém pásmu armád. Jejich činnost bude časově i prostorově skloubena s činností vojsk na frontě.

Vzhledem k tomu, že velení armády bude hlavní úsilí zaměřovat na řízení boje v dotyku, počítáme s tím, že vlastní likvidací výsadku bude pověřován velitel vojenského okruhu i když půjde o výsadek v týlovém pásmu armády. K plnění tohoto úkolu budou štáby vojenských okruhů využívat všech teritoriálních ozbrojených sil, rychlých oddílů a dalších jednotek dislokovaných v místě vysazení. Prostředky PVOS budou použity po rozhodnutí ministra národní obrany.

V plánu protivýsadkové obrany budou vojenské okruhy řešit:

- možné prostory vysazení takticko-operačních výsadbů a jejich pravděpodobný úkol (obsazení a udržení mostů, soutěsky atd.),

- dislokace a síly všech teritoriálních ozbrojených sil na území okruhu,

- složení operační skupiny vojen-

ského okruhu, která bude řídit likvidaci výsadbů a zabezpečovacích jednotek (spojovací, dopravní technikou atd.),

- velení a součinnostní signály.

Plány protivýsadkové obrany (zpracované podle pokynů schválených ÚV KSČ) na území krajů doplní KVV o úkoly, vyplývající z plánu vojenského okruhu a ovlivní tak, aby pro jednotky komisí obrany (především rychlé oddíly LM) byly plánovány aktivní úkoly i pro případ vojenských výsadbů a ne jako dosud pouze obranné a průzkumné úkoly.

Podle konkrétní situace organizují orgány vojenského okruhu obklíčení taktického nebo operačního výsadku a pak jeho likvidaci za eventuálního použití nejbližší dislokovaných sil Čs. lidové armády (především motostřeleckých a tankových) a za využití letectva PVOS, pokud bude k dispozici. Velitel určený velitelem VO k řízení likvidace výsadku je povinen při likvidaci úzce spolupracovat s příslušnou komisí obrany KV KSČ.

Vlastní likvidace výsadku probíhá v zásadě stejným způsobem jako ničení obklíčeného nepřítele.

Likvidace nepřátelských průzkumných diverzních výsadbů

Řídit akce k likvidaci nepřátelských diverzních výsadbů bude především úkolem KVV a OVV.

Boj k zadržení a likvidaci nepřátelských průzkumných diverzních vý-

sadbů povedeme podle určitých vyzkoušených zásad.

Nejdůležitější a rozhodující bude včasné zjištění nepřátelských diverzních vzdušných výsadbů. Včas získané

zprávy dovolují učinit rychle potřebná opatření k jejich vyhledání, obklíčení a zničení (přijetí rozhodnutí a předání úkolů vykonavatelům).

Vojskových akcí k zadržení diverzních výsadek se zúčastňují zpravidla jak orgány MV, tak i vojska ČSLA a jednotky LM. Dokonalá organizace součinnosti mezi všemi zúčastněnými složkami a těsná vzájemná spolupráce s místním obyvatelstvem, to jsou předpoklady k dosažení úspěchu.

Na úspěch má dále vliv

- vysoký morálně politický stav všech osob přibraných k boji, stupeň pohotovosti jednotek k okamžitému zásahu a schopnost snášet po dlouhou dobu tělesnou námahu,

- správné pochopení situace a dobrá znalost terénu,

- skryté soustředění sil a prostředků na směrech a v prostorech pravděpodobné činnosti diverzních skupin a utajení činnosti jednotek i jednotlivých hlídek,

- vytváření záloh k rychlému zásahu do ohroženého prostoru,

- organizace neselhávajícího spojení k zabezpečení nepřetržitěho velení,

- správně organizované politické a materiálně technické zabezpečení operace.

Boj k likvidaci výsadku se skládá z činnosti malých jednotek a skupin, které působí často bez přímého vzájemného styku. Tím důležitější je jejich příprava k plnění úkolu.

Rozhodující pro úspěšnou likvidaci výsadek je dodržení zásady, že boj se zahajuje neprodleně, vede se energicky s využitím všech sil a prostředků až do úplné likvidace průzkumné diverzní nebo záškodnické skupiny.

Centralizované, předem dohodované a zabezpečené velení musí zajistit nepřetržitě řízení všech jednotek i při rychlé změně situace a při rychlém rozvíjení boje.

Signálem k vojskové akci, řízené velitelem KVV, může být zpráva od PVOS nebo zpráva orgánů MV

- o zjištění vysazení nepřátelského průzkumného diverzního výsadku,

- o diverzi nebo projevu jiné nepřátelské činnosti,

- o zjištění ilegální vysílačky a jejího stanoviště a řada jiných poznatků podobného charakteru.

Jako první se o zjištění diverzního výsadku (pokud nebyl zjištěn již ve vzduchu) ve vnitrozemí dozví zpravidla orgány bezpečnosti ať už přímo nebo prostřednictvím místního obyvatelstva. Získaný poznatek a vlastní opatření hlásí orgán MV svému nadřízenému, který rozšiřuje opatření zasazením dalších sil a hlásí to štábu KVV nebo OVV a svému náčelníkovi. Tak jsou do akce, která se tímto způsobem rozvíjí, zapojovány postupně další orgány MV okresů a krajů a na rozkaz velitele KVV i jednotky ČSLA a plánované jednotky LM. K tomu, aby byla opatření úspěšná, musí velitel KVV v nekratší době ujednotit řízení a velení. Jednotkám LM velí zásadně cestou štábu LM.

Síly OO/VB umožňují zpravidla (k vyjasnění situace) vyslat na místo pátrací skupinu a přehradit v okrese nejdůležitější komunikační body. K tomu využívá nejen orgánů VB, ale i té části místního obyvatelstva, která je organizována v PS VB. Spolupráce s aktivem místního obyvatelstva musí zajišťovat zprávy o další činnosti zjištěného diverzního výsadku.

Obdobná opatření učiní i KS SNB. Velitel KVV uvede do bojové pohotovosti vojska a jednotky LM podle plánu boje proti výsadekům a určí velitele vojskových akcí. O aktivování plánu boje s výsadky informuje komisi obrany nebo vedoucího tajemníka KV KSČ a velitele vojenského okruhu.

Velitelem akce určuje zpravidla velitel KVV jednoho z velitelů jednotek nebo útvarů, kterému podřizuje všechny vojenské jednotky, které jsou do boje s výsadky zasazovány včetně LM a průzkumných pátracích skupin VB.

Základní opatření k likvidaci diverzní nebo záškodnické skupiny jsou předem plánována v plánech obrany.

Po přijetí zprávy o shozu nepřítele a rozkazu velitele KVV si velitel vojenských opatření ujasní úkol, zhodnotí situaci a přijme rozhodnutí, ve kterém uvádí:

- zprávy o výsadku a jeho předpokládanou činnost,

- zámysl pro likvidaci výsadku,

prostor, síly a dobu blokování a způsob pátrání v blokováném prostoru,

- úkoly jednotkám: čáru blokování, rozhraní, dobu zaujetí a kde vytvořit největší hustotu hlídek,

- úkoly jednotkám určeným k pátrání (včetně pátracích skupin VB): počet, sestavu a úkoly pátracích skupin, způsob pátrání, dobu pohotovosti na výchozí čáře, vyrovnávací čáry,

- rozmístění, složení a úkoly záloh,

- organizace spojení a velení,

- stanoviště velitele.

Stýčný orgán MV u velitele seznámí tohoto s operativními opatřeními uvnitř a vně blokováného prostoru.

Blokování prostoru shozu výsadku

Blokování je vojenské a operativní uzavření prostoru, v němž jsou nepřátelské živly nebo výsadky. Jeho cílem je izolovat prostor vysazení, znemožnit výsadku proniknout do obydlí, míst a vytvořit tak podmínky k vyhledávání, obklíčení a likvidaci výsadku. Blokování v podstatě začíná činností jednotek a operativních orgánů MV směřujících k přehrazení výpadečových komunikací z prostoru předpokládaného shozu výsadku.

Jednotky jsou rozmístěny na určených čarách a vytvářejí souvislé clony na obvodu blokováného prostoru. Volba těchto čar (umístění jednotlivých clon) vyplývá ze zhodnocení možností výsadku a pravděpodobných cílů jeho činnosti a z časových možností vlastních jednotek. Čím dříve můžeme zasadit vlastní jednotky do boje, tím menší bude blokováný prostor. Každé

prodlení a ztráta času zvětšuje prostor blokování, vyžaduje více sil, prostředků i doby a velmi často vedou k nezdaru celé akce.

K usnadnění velení jednotkám na obvodu blokováného prostoru rozděluje se obvod na několik úseků, které zpravidla obsazuje jedna organická jednotka (rota, četa). Úsek je potom složen z několika clon, tvořených vždy jednotkou od družstva výše. Úsek i clona mají svého velitele, přičemž velitel úseku je podřízen přímo veliteli, pro možnost manévru silami má svou zálohu.

Obvod blokováného rajónu musí přehrazovat směry pravděpodobného postupu výsadku, musí skýtat dobré pozorovací podmínky, zabezpečovat rychlost manévru sil a prostředků a výhodné podmínky pro spojení.

Pátrání po výsadku a jeho likvidace

Tento úkol plní především průzkumné pátrací skupiny a skupiny operativních orgánů MV.

Průzkumné pátrací skupiny pátrají uvnitř blokováného prostoru těmito způsoby:

— současným postupem průzkumných pátracích skupin v jednom směru v určitéch pásmech (je-li málo sil). Pátrání probíhá v poměrně malém prostoru s dobrými podmínkami pro postup pátracích skupin a když je dostatek času,

— vstřícným postupem průzkumných pátracích skupin ve stanovených pásmech na čáru setkání; je-li dostatek sil a prostředků, málo času (denního světla), kdy je třeba jednat co nejrychleji v prostoru většího rozsahu a těžko schůdným terénem, kdy postup jedním směrem by příliš vyčerpal vojska,

— současným postupem průzkumných pátracích skupin ke středu blokováného prostoru ve stanovených sektorech; při výhodných terénních podmínkách a při dostatku sil a prostředků,

— postupem průzkumných pátracích skupin po jednotlivých pásmech s vhodně rozmístěnými pohyblivými a nepohyblivými hlídkami mezi pásmy, zvláště v horském terénu, nebo v blokováném prostoru, který je rozdělen na několik terénních celků.

K pátrání je výhodné využívat v denní době letadel a vrtulníků.

Jsou-li v blokováném prostoru lesní masívy, houštiny a rákosy, pak nezávisle na činnosti průzkumných pátracích skupin pročesáváme tyto prostory s cílem co nejdůkladněji prozkoumat terén.

Na noc zastavujeme vojenské pátrání mimo činnost operativně pátracích skupin VB a zhušťujeme sestavu v clonách.

K pročesávání určitého úseku terénu vyčleňujeme zvláštní jednotky nebo skupiny z vlastních nebo podpůrných jednotek. Terén k pročesání rozdělujeme na pásma pro každou skupinu nebo jednotku.

Po zjištění hledaných výsadek musí

vyvinout průzkumné pátrací skupiny v těsné součinnosti s jednotkami na obvodu blokováného prostoru rozhodnou a rychlou činností k obklíčení. Obklíčení je ukončeno tehdy, když tyto jednotky a skupiny dosáhly takové čáry, ze které je zabezpečeno pozorování a vedení palby a obklíčovací kruh je pevně uzavřen.

Velitel vojskové akce organizuje zvláštní likvidační skupinu, kterou má v záloze a která je předurčena k vlastní likvidaci výsadku v případě, že se obklíčený výsadek postaví na organizovaný odpor.

Zvláštní činnost při boji vyvíjejí pátrací skupiny VB, které tvoří operativní orgány — specialisté v agenturní práci — v počtu do 10 osob. Úkolem těchto skupin je v těsné součinnosti s průzkumnými pátracími skupinami vojsk vést podrobný průzkum obydlených osad, s plným využitím místního obyvatelstva.

Používá-li nepřátelský výsadek výkonnou rádiovou stanicí, organizujeme někdy zvláštní operativně pátrací skupinu MV, složenou ze 3 operativních orgánů — specialistů pro rádiový průzkum a jednoho družstva příslušníků VB s pátracím psem.

Tato skupina je vybavena pohyblivou goniometrickou stanicí, naslouchacími přístroji k zaměření nepřátelské rádiové stanice a vlastní výkonnou rádiovou stanicí ke spojení se štábem vojenského velitele a KS SNB.

Tyto operativně pátrací skupiny VB pokračují v činnosti i v noci, kdy se vojenské pátrání zastavuje.

K zajištění manévru v průběhu boje s výsadky vytváří velitel zálohy. Zálohy zpravidla plní tyto úkoly:

- zesílení jednotek při blokování,
- blokování nového prostoru v případě, že výsadek unikl z blokováného prostoru,
- zúžení blokováného prostoru,

— doplňkové pátrání a prověřování zpráv o postupu podezřelých osob,

— k vystřídání pátracích jednotek zejména v horském a zalesněném terénu.

Spojení při boji s výsadbami

K zabezpečení nepřetržitého velení organizujeme spojení rádiovými, linkovými a pohyblivými pojítky. Hlavním pojítkem je to, které v dané situaci je s to zabezpečit nepřetržité spojení.

Rádiové spojení organizujeme tak, aby v průběhu akce nebyla nutná jeho základní změna.

Zpravidla organizujeme tyto rádiové sítě a směry:

- rádiový směr velitele celé akce s KVV a rádiový směr s KS-SNB,
- rádiová síť velitele akce s pátracími jednotkami,
- rádiové sítě velitelů všech za-

sazených jednotek pro spojení s jejich podřízenými jednotkami,

— rádiová síť nebo směr s letcem pro spojení velitele akce s průzkumletouny nebo vrtulníky.

K zajištění součinnostního spojení mezi jednotkami, které blokují prostor a které pátrají, organizujeme zpravidla vzájemný odposlech rádiových sítí nebo vzájemným vstupem do rádiových sítí.

K velení využíváme plně stálých sítí (vojenských, MV a spojů). Pro potřebu velitelů jednotek zřizujeme spojení přípojkami po líním kabelem ze stálých telefonních sítí do míst velitelských stanovišť.